

Datum
2015-02-15

Dnr
03808-2015
Ert Dnr
M2015/04155/Mm

Mottagare
Miljö- och energidepartementet

Handläggare
Dag Lestander
Enheten för forskning och miljömål
dag.lestander@havochovatten.se

Direkt
010-6986128

Remissyttrande om Europeiska kommissionens förslag till meddelande om cirkulär ekonomi

Sammanfattning

EU-kommissionens förslag (COM (2015) 614/2) till meddelande om cirkulär ekonomi berör i vissa delar marint skräp, återanvändning av vatten och näringsämnen från organiskt avfall. Detta är frågor av direkt intresse för Havs- och vattenmyndigheten och vårt yttrande är avgränsat till dessa tre områden. Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker de specifika förslag som lämnas i dessa delar av remissen. Vi pekar också på behovet av mer konkreta förslag och ytterligare insatser i fråga om marint skräp.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Förslag som rör marint skräp

HaV är positiv till att kommissionen presenterar initiativ kring produktdesign, konsumtion, förbättrad avfallshantering och ökad återvinning då alla dessa delar kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp. HaV tillstyrker att plast anges som ett prioriterat område och att en strategi om plast antas där frågan om marint skräp lyfts fram. Vidare tillstyrker vi de ändringar som föreslås inom avfallspaketet (revideringar av avfallsrelaterade direktiv) särskilt med avseende på en höjning av målen för förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av förpackningsavfall, åtgärder för att främja förebyggande av avfall och återanvändning, införande av minimikrav för producentansvar samt att särskilda åtgärder mot nedskräpning förs in i avfallshanteringsplanerna. Samhällets förhållningssätt till plast samt en förbättrad avfallshantering på land är en nyckelfråga för att reducera mängderna plast som tillförs haven. Vidare är HaV positiv till att marint skräp lyfts fram som en viktig del i revidering av direktivet om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester (2009/59/EG).

Det är svårt att utläsa de slutliga beräkningarna av de olika handlingsalternativens effekter på den framtida tillförseln av marint skräp (i de två versionerna av konsekvensutredning). HaV tolkar beräkningarna som att ytterligare insatser behövs för att nå det mål, om att reducera

marint skräp med 30% till år 2020, som fanns i kommissionens tidigare meddelande *Towards a circular economy, a zero waste programme for Europe*. HaV saknar därför mer konkreta förslag gällande hur nedskräpningen av haven kan minska och kommer att ta ställning till sådana förslag när en strategi om plast presenteras samt i samband med revideringen av direktivet om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester (2009/59/EG).

Förslag som rör återanvändning av vatten

HaV ser positivt på att frågan om vattenbrist åtminstone i korthet tas upp i handlingsplanen (i avsnitt 4). Vattenbrist bedöms dock inte vara ett utbrett problem i Sverige idag. På sikt kan bland annat klimatförändringar komma att förändra den situationen.

HaV tillstyrker kommissionens planer om att göra en rad insatser för att främja återanvändning av vatten inklusive lagstiftning om kvalitetsmässiga minimikrav för återanvänt vatten för till exempel bevattning och konstgjord grundvattenbildning. Sådana insatser bör även fortsättningsvis vara fokuserade på att främja återanvändning av vatten på ett sätt som inte innebär risker för människors hälsa eller miljön och med hänsyn till de olika förutsättningar och behov som finns i olika medlemsländer i EU.

Förslag som rör återanvändning av näringsämnen från organiskt avfall

HaV tillstyrker att kommissionen ska föreslå reviderade regler om gödsel för att främja handel och användning av organiska och avfallsbaserade gödselmedelsprodukter inom unionen. Målsättningen att mer växtnäring ska cirkuleras är god, eftersom vi dels kan utnyttja den ändliga resursen fosfor bättre, dels kan undvika onödig övergödning. Det återstår att se vilka specifika ändringar som kommissionen tänker föreslå, men den inriktning som kan utläsas av kommissionens plan för översynen (från oktober 2015) ser ut att kunna leda till positiva effekter på områden av intresse för HaV. Det vill säga om organiska gödselmedelsprodukter får gemensamma produkt-, miljö-, och hälsokrav som skyddar människors hälsa och miljön och samtidigt underlättar handel och användning av sådana gödselmedel.

Beslut om detta yttrande har fattats av vikarierande generaldirektören Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Dag Lestander. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit enhetschefen Mats Svensson, utredarna Johanna Eriksson, Susanna Hogdin, Emmelie Johansson, verksamhetsutvecklaren Jenny Liökel och verksamhetsutvecklaren Lennart Sorby.

Ingemar Berglund

Dag Lestander

Bilagor:

Kopia till:

